

PSZICHOLÓGIAI TANÁCSADÁS

SZERKESZTŐI ELŐSZÓ

KALÓ Zsuzsa

ELTE PPK Pszichológiai Intézet, Pszichológiai Tanácsadás Tanszék

kalo.zsuzsa@ppk.elte.hu

KISSNÉ VISZKET Mónika

ELTE PPK Pszichológiai Intézet, Pszichológiai Tanácsadás Tanszék

viszket.monika@ppk.elte.hu

RÁCZ József

ELTE PPK Pszichológiai Intézet, Pszichológiai Tanácsadás Tanszék

racz.jozsef@ppk.elte.hu

A pszichológiai tanácsadás az egyik leggyakrabban végzett tevékenység a pszichológusok körében a világon, s az egyik legnagyobb szakmai közösség a tanácsadó szakpszichológusoké: az Egyesült Államokban 2012–2022 között a szakemberek számának 11%-os növekedését prognosztizálják (Online Psychology Degrees). Hazánkban két egyetemen folyik növekvő létszámmal tanácsadás és iskolapszichológiai szakirányú pszichológus MA képzés, és az 5 évvel korábbi adatokkal összevetve közel kétszeresére nőtt a tanácsadó szakpszichológus képzésre jelentkezők száma. Mégis úgy tűnik, hogy nagyon kevés a kifejezetten pszichológiai tanácsadás témájában megjelenő publikáció a pszichológiai szakfolyóiratokban. Scheel és munkatársai (2011) két vezető, amerikai, pszichológiai tanácsadással foglalkozó folyóiratban, a *The Counselling Psychologist*-ben (TCP) és a *Journal of Counselling Psychology*-ban (JCP), markáns csökkenést figyeltek meg a publikációk számában. 1979 és 2008 között a tanácsadás témájában megjelenő cikkek száma 77,7%-ról 37,2%-ra esett vissza (Scheel és mtsai, 2011). Talán a tanácsadásról szóló tanulmányok kevésbé tudnak megfelelni a szigorú módszertani követelményeknek, vagy inkább a szerkesztők preferenciái változtak meg? A JCP az Amerikai Pszichológiai Társaság hivatalos folyóirata, amelynek célja a pszichológiai tanácsadás empirikus kutatásainak publikálása. A publikációk témája a folyóirat meghatározása szerint lehet: a tanácsadás eredménye vagy a folyamat, a tanácsadói tevékenységek (értékelés, intervenciók, konzultációk, szupervízió, tréning, prevenció és pszichoedukáció), speciális csoportok megjelenítése (diverzitás és alulreprézantált populációk a tanácsadásban) és új mérőeszközök fejlesztése. Nadya A. Fouad professzor, az Amerikai Pszichológiai Társaság több tanácsadással foglalkozó kézikönyvének a főszerkesztője, illetve több folyóirat szerkesztője szerint a pszichológiai tanácsadás jövője nem azon múlik, hogy mennyire képesek a téma szakértői a publikálás „főáramába” becsatlakozni, ehelyett egy alternatív jövőt javasol (Fouad,

2013). A tanácsadás témának az előnye a hátránya is egyben: a szakértői egyszerre dolgoznak a terepen és terveznek kutatást a megfigyelt új jelenségek, problémák és megoldások alapján. Ebből a jellegéből, a szoros gyakorlat–elmélet kapcsolatból fakad a tanácsadás területének kvalitatív módszertan iránti nyitottsága, fogékonysága. Fouad (2013) öt pontban javasol alternatív jövőt a pszichológiai tanácsadás kutatása számára: (1) elméletileg megalapozottabb kutatások; (2) diverzitásra való fogékonyság; (3) reflektálás más pszichológiai iskolák eredményeire; (4) javaslatok megfogalmazása a döntéshozók számára; (5) gyakorlat és elmélet kommunikációja.

Egy egyetemi kurzus keretein belül elvégzett pilot vizsgálat szerint Magyarországon is nagyon kevés publikáció jelenik meg a magyar nyelvű pszichológiai szakfolyóiratokban (*Magyar Pszichológiai Szemle, Pszichológia, Alkalmazott Pszichológia, Pszichoterápia*) a tanácsadás témájában, habár a *Magyar Pszichológiai Szemle* első, 1928-as megjelenése óta ez egyértelműen növekvő tendenciát mutat, főleg az *Alkalmazott Pszichológia* folyóirat elindítása óta. Bizunk benne, hogy ezzel a pszichológiai tanácsadás tematikájú különszámmal a téma publicitása újabb lendületet kap.

IRODALOM

- FOUAD, N. A. (2013): Future of counseling psychology research. *Counselling Psychology Quarterly*, 26(3-4), 227–237.
- SCHEEL, M. J., BERMAN, M., FRIEDLANDER, M. L., CONOLEY, C.W., DUAN, C., & WHISTON, S.C. (2011): What happened to the counseling in counseling psychology research? *The Counseling Psychologist*, 39(5), 673–692.
- Online Psychology Degrees: 20 Highest Paid Jobs in the Field of Psychology.
www.online-psychology-degrees.org/highest-paid-jobs-in-psychology/ (Letöltés ideje: 2017. 11. 17.)